

KONCEPCE ROZVOJE MYSLIVECKÉ KYNOLOGIE.

Česká myslivecká kynologie má velmi dlouhou a bohatou tradici, využití loveckých psů v myslivecké praxi vždy navazovalo a navazuje na pozitivní zkušenosti z celé historie českého mysliveckého psářství. V současné době, kdy celá ČMMJ prochází modernizací, je nutné promítnout tyto změny i do české myslivecké kynologie. Je nezbytné komplexně a to v celém spektru kynologie, jejího managementu, reagovat na přicházející změny. Zejména podchytit a rozvíjet požadavky na nové způsoby práce loveckých psů v jednotlivých honitbách.

Z tohoto požadavku jednoznačně plyne i potřeba nově koncipovaných Zkušebních řádů, které musí vycházet z potřeb praktického výkonu práva myslivosti v honitbách. Dá se říci, do popředí se dostává i staronový úkol, najít motivační prostředky i pro majitele loveckých psů, nečleny ČMMJ, kteří se v nemalé míře podílí na vysoké úrovni vycvičenosti a připravenosti psů loveckých plemen. Je nutné podporovat tzv. člensktví v ČMMJ na výjimku. V kontextu výcviku a využití loveckých psů v myslivecké praxi musíme zachovávat vysokou prestiž vynikajících vůdců a jejich psů. Využívat jejich vysoké výcvikové schopnosti a dovednosti.

V podmínkách tvorby a prosazování nové strategie managementu ČMMJ je před námi v oblasti kynologie náročný úkol, jak dále prohlubovat a nově koncipovat spolupráci s OMS. Rada OMS má omezené možnosti a to jak „úředními hodinami“, ale zejména schopností a možností pracovat s moderní informační technikou. Bude nutné v oblasti kynologie rozvinout spolupráci s jednotlivými kluby a vytvořit systém zajišťování aktuální a plnohodnotné informovanosti klubů, kynologů a OMS, zejména posilovat práci kynologických komisí. Veškeré kynologické aktivity musejí směřovat k naplnění Zákona o myslivosti, který nám ukládá taxativně počty a skupiny loveckých psů, jaké musejí mít uživatelé honiteb. Mezi základní priority navrhujeme :

- 1) na základě tradic české myslivecké kynologie dále prohlubovat integraci s evropskými mysliveckými kynologickými organizacemi
- 2) umět využívat výcvikové a praktické zkušenosti českých i zahraničních mysliveckých kynologů pro další zkvalitnění a rozvoj naší české myslivecké kynologie
- 3) za využití orgánů v ČR ale i orgánů EU sjednotit využití loveckých psů v myslivecké praxi, zejména pak u plemen honičů, kde jsou velmi rozdílné legislativní normy
- 4) pokračovat v jednání s legislativními orgány a s orgány ochrany zvířat o najetí společné cesty k možnostem obnovení výcviku normíků v kontaktním norování jako nedílné součásti přípravy těchto plemen pro tlumení lišky obecné
- 5) v kontextu s bodem 4) obnovit otázku možnosti výcviků loveckých psů na černou v obůrkách, jako nutnost, a to celoevropskou, v boji proti trvale se množící černé zvěři, která způsobuje již dramatické škody našim zemědělcům

Z toho stavu vyvstává budoucnost české kynologie na dvou liniích, ta první je vytvoření podmínek pro řadové kynology, bez větších ambicí na vrcholné soutěže, zajišťující širokou platformu loveckých psů, možno v budoucnu používat termínu „myslivecký pes“ a psů s vysokým stupněm výcviku a realizace špičkových drezerů, kteří by měli jít především cestou klubových zkoušek a soutěží.

Od tohoto stavu řešit i financování kynologie, není v silách ČMMJ to vše finančně utáhnout, bez přísunu peněz například z vydávání rodokmenů, či jiných poplatků, přenést zátěž na vůdce, není žádoucí. Spíše by měla být obrácená cesta, například zaplatit za účastníky MKP, MRK a jiné vrcholné akce reprezentující českou kynologii startovné, aby tak byla snížena finanční zátěž pro vůdce. Mohou to být prostředky ČMKJ, nebo ČMMJ, nebo poskytnout pořadatelům navýšené částky z dotací, a tím neplatit startovné.

Nastavení zkušebních řádů k tomu musí odpovídat, vedle myslivecké praxe a lovu, bude využití psa v ochraně přírody a krajiny, monitoringu a v neposlední řadě myslivecký pes jako

společník. Nelze neustále oddělovat myslivce a držitele loveckých psů, kteří se snaží složit zkoušku lovecké upotřebitelnosti i bez toho, že nejsou držiteli loveckých lístků. V posledním období jsme svědky, že z těchto řad se rekrutují vynikající vůdci, se znalostí platné legislativy a zkušebních řádů. A to když píšou o vůdcích, nedělám rozdíl mezi pány vůdci a vůdkyněmi.

Rozhodně prvním krokem nové koncepce bude otevření legislativy, která ne tak docela reaguje na všechny nutné vývojové změny v myslivecké kynologii, prezentované formou zkušebních řádů. V této legislativní úpravě bude nutné klást důraz na změny i v zákonech na ochranu přírody, veterinárních zákonech a navazujících předpisech. Prostřednictvím Ministerstva zemědělství otevřít cestu k získání osvědčení pro loveckou upotřebitelnost pro importované jedince, kteří složí odpovídající zkoušku našim požadavkům v zahraničí a obráceně. To bude poměrně složitý krok, ale do budoucna nevyhnutný, vzhledem k tomu, že otevřením hranic není problém dovést vycvičeného psa.

Ne vždy je odborně reagováno na praktické potřeby loveckých psů a jejich výcvik, v neposlední řadě i přenášení přecitlivělých pohledů na vlastní kynologii škodí kvalitnímu výcviku a kvalitní práci v honitbách, nemluvě o nejožehavější problematice kynologie, jakou je bezkontaktní norování. S předstihem je nutné poukázat na výhled pro nastávající období, kdy se má končit s celoplošnou vakcinací lišek proti vzteklině. Pokud se nebude účinně bojovat všemi formami, a to nejen s liškou, protože nákaza se může přenést na řadu jiných vnímavých živočichů, může nastat nová éra, kdy bude vzteklina zpět v našich honitbách, možná při troše štěstí pouze regionálně, ale i to je vysoká forma nebezpečnosti. Mnohaletá praxe ukázala, že odstřelem se nesníží radikálně stavy lišek, pouze se redukuje. Ke zkušebním řádům v budoucnu se bude muset přistoupit koncepčně jinak, jednak bude nezbytně nutné sjednocení popisu disciplín, všech, je například jedno zda vodění na řemeni předvádí ohař, či slídič, nebo retriever, to samé ostatní disciplíny, zachovat specifika pro jednotlivá plemena, po odborné diskuzi, a to nebude jednoduché, každý má svůj názor a ten (je zpravidla nejlepší) se snaží prosadit a neuznává názor jiný. V budoucnu vydat ZŘ jako samostatné brožury pro jednotlivé skupiny, jak jsou seřazeny v řádu stávajícím. V neposlední řadě vydání řádů mezinárodních FCI, které budou v budoucnu nutné pro skupinu rozhodčích, kteří by měli být přezkoušeni z těchto řádů a založí tak seznam rozhodčích FCI, stejně tak, jak je to u rozhodčích z exteriéru. Vynikajícím podkladem pro novou éru výchovy rozhodčích bude stávající databáze rozhodčích, která nám co nejvíce přibližuje ideální stav evidence. OMS, které řádně vedou evidenci, pravidelně jí aktualizují, nám dávají ten nejaktuálnější stav rozhodčích.

Z celkového přehledu je patrné, že rozhodčí z výkonu se nám skládají z rozhodčích ve vyšším věku, jen pro přehlednost z celkového počtu 1548 rozhodčích, je nad 65 let 675, a z toho je 252 starších 70 let, vezmeme-li skupinu všestranných rozhodčích pro ohaře, kde se jedná o 354 rozhodčích, ve složení do 40 let 20, od 40 do 50 let jen 27, od 50 do 60 let 103 rozhodčích a nad 65 let je 119 rozhodčích a z toho je nad 70 let 96 rozhodčích.

Z uvedeného přehledu plyne, že je nutné najít nový způsob řešení, rozhodně zkoušky z výkonu nejsou nedostupné pro kynology, požadované vědomosti jsou rozhodně nenáročné. Zde spíše musíme jít druhou cestou, zvýšení náročnosti na zkoušené čekatatele, jak v teorii, tak i v praxi. Velké rezervy jsou v odměňování rozhodčích. Dnes s fenoménem této doby, že na nic není čas, tato celospolečenská neřest se musí změnit již v samé podstatě fungování společnosti, z které snad vytěžíme i my kynologové. Rozhodně musíme vytvořit prostor pro kynology bez loveckého lístku, jak jsem popisoval v úvodu a vytvořit jim podmínky i pro práci jako rozhodčím, vrcholem bude vytvořit skupinu rozhodčích, kteří budou na vysoké úrovni a budou nám posuzovat vrcholné akce, tak, aby jakákoliv forma nekvalitního posuzování byla předem vyloučena. Výchova nových i stávajících rozhodčích by se měla odvíjet novou formou školení s využitím moderní videotechniky. To by v praxi znamenalo, že

naplnění podmínky předvedení určitého počtu psů, pak teoretická příprava, složení písemné zkoušky s následnou praktickou zkouškou.

V této souvislosti kvalitního posuzování se bude kynologická komise zabývat výběrem vhodných lokalit pro konání vrcholných akcí, s řádným zázemím, s dostatkem divoké populace zvěře, pokud bude nutné přistoupit k zazvěřování, tak pouze kvalitní zvěří z bažantnic, kde se v podstatě odchytí polodivoká zvěř s dostatkem reflexů a plachosti. Těmito kroky, (kvalitní rozhodčí, dobře zazvěřené honitby), se zaručí objektivní a spravedlivé posouzení psů.

Zvážit, zda finanční prostředky raději nevěnovat do této formy zkvalitnění soutěží, než do cen. Ceny z takto vrcholných akcí jsou v dnešní době jistě lákavé, ale mnohým OMS není umožněno investovat, popřípadě neseženou tolik sponzorů a ubývá tím možná řada OMSů, kde by se soutěže mohly konat, možná bude i nutné zvážení, zda neopakovat soutěže na jednom OMS vícekrát, tím využít potencionální možnosti, kvalitního týmu lidí a připravené prostředí.

Závěrem je nutné říci, že kroků k udržení kvalitní české kynologie se najde daleko více. Tento materiál je první vlaštvkou k rozsáhlé diskuzi a k vytvoření nové cesty české kynologie, to není výhled na jeden či dva roky, zvolenou cestou by se měla řídit další činnost kynologické komise ČMMJ v příštích obdobích.

Pozitivní cesta vývoje musí dokázat několika nespokojencům se vším, že cesta, která bude nastolena, je cestou většiny.

Jiří Procházka
předseda KK ČMMJ